

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o:**Izmijenjenom Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU**

(COM(2020) 611 – final 2016/224-COD)

Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju dubinske provjere državljana trećih zemalja na vanjskim granicama i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 i (EU) 2019/817

(COM(2020) 612 – final 2020-278-COD)

Izmijenjenom Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) XXX/XXX (Uredba o upravljanju azilom i migracijama) i Uredbe (EU) XXX/XXX (Uredba o preseljenju) radi identificiranja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva s nezakonitim boravkom, o zahtjevima tijela kaznenog progona država članica i Europolu za usporedbu s podacima iz Eurodaca u svrhu kaznenog progona te o izmjeni uredaba (EU) 2018/1240 i (EU) 2019/818

(COM(2020) 614 – final 2016-132-COD)

(2021/C 155/10)

Izjavitelj: **Panagiotis GKOFAS**

Zahtjev za savjetovanje:	Europska komisija, 27.11.2020.
Pravni temelj:	članak 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za zapošljavanje, socijalna pitanja i građanstvo
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	8.2.2021.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	25.2.2021.
Plenarno zasjedanje br.:	558
Rezultat glasovanja	210/9/28
(za/protiv/suzdržani):	

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO prima na znanje novi pakt o migracijama i azilu čija je svrha iznaći rješenje za tu višedimenzionalnu i složenu pojavu. EGSO smatra da nove uredbe pozitivno doprinose djelotvornijoj sigurnosti granica EU-a. Trenutačno se uspostavlja bolji i sigurniji postupak za kontrolu osoba koje ulaze u EU. Međutim, prijeko je i već dugo potrebna integrirana zajednička strategija EU-a, otporna i usmjerena na budućnost. Nažalost, kad je riječ o pitanju migracija i azila u cjelini, trenutačni prijedlozi ne mogu se definirati kao jasan korak naprijed koji je itekako potreban. **Povrh toga, četiri ili pet država članica o kojima je riječ morat će na temelju načela neulaska⁽¹⁾ uspostaviti „centre zatvorenog tipa” za ljudska bića na razdoblje do šest ili sedam mjeseci, ako ne i dulje, dok ne bude poznat ishod postupaka azila, što će dovesti do situacije koja je daleko lošija od dosadašnje.**

1.2. Europska komisija i države članice EU-a moraju uložiti veće i dodatne napore. U svojim nedavnim mišljenjima (SOC/649⁽²⁾), (SOC/669⁽³⁾) EGSO kritizira ključne aspekte Uredbe o azilu i upravljanju migracijama (AMR) i Uredbe o postupcima azila (APR). EGSO također ističe da se, na temelju njegove analize devet uredbi i kontakata s Komisijom, izgledi

⁽¹⁾ Pojam „neulazak” postoji i u schengenskoj pravnoj stečevini i u pravnoj stečevini u području azila (članak 43. Direktive o postupcima azila).

⁽²⁾ SL C 123, 9.4.2021., str. 15.

⁽³⁾ Vidjeti stranicu 58. ovoga Službenog lista.

za provedbu tih devet različitih uredbi čine problematičnima u nekoliko aspekata. Potrebna je sveobuhvatnija strategija u području migracija kako bi se osigurale bolje sinergije između različitih propisa EU-a i pružili odgovori na važna pitanja u državama članicama koje su u većoj mjeri pogođene migracijama.

1.3. EGSO izražava zabrinutost zbog novih postupaka na granici, posebno u pogledu potrebe za zaštitom prava na traženje azila i sljedećih pitanja:

- manjkav koncept „zemalja s niskim stopama priznavanja azila”,
- upotreba loše definiranih pravnih pojmova („sigurnosna prijetnja”, „javni red”) koji dovode do pravne nesigurnosti,
- djeca iz trećih zemalja u dobi od 12 do 18 godina, koja se također smatraju „djecom” u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta iz 1989.,
- kako i gdje će se osobe zadržavati tijekom postupka na granici te kako izbjeći pravnu neizvjesnost jamčenjem prava na djelotvornu sudsku zaštitu.

1.4. EGSO prepoznaje dodanu vrijednost i potrebu za zajedničkim, sveobuhvatnim i djelotvornim postupcima azila koji su u skladu s međunarodnim konvencijama i pravnim jamstvima, za povjerenjem EU-a i država članica koje proizlazi iz konkretnih mehanizama solidarnosti, kao i za pravednom raspodjelom odgovornosti i obveza. Međutim, takav zajednički sustav azila, koji bi bio sveobuhvatan, pokazivao solidarnost i pravedno raspodjeljivao odgovornost među državama članicama, nije uključen u ovaj prijedlog Komisije. **Odredba o solidarnosti trebala bi biti uključena i u APR, odmah nakon izvršene dubinske provjere, uz informatičku pomoć Eurodaca. Ako „obvezna solidarnost” ne bude u obliku „obveznog premještanja” u skladu s odredbama APR-a ili ako se ne uspostave postupci koji bi omogućili podnošenje zahtjeva za azil u državama članicama EU-a bez potrebe za prelaskom granica EU-a, Uredba u praksi neće funkcionirati. Također bi trebale postojati poticajne i destimulirajuće mjere za premještanje te bi u svakom slučaju trebalo biti moguće da se proces iz APR-a provodi i u drugim državama članicama, a ne isključivo u zemlji prvog ulaska.**

1.5. EGSO naglašava da djelotvornost predloženih novih postupaka treba stalno mjeriti s pomoću **sustava za praćenje poštovanja temeljnih prava**, naročito kad su posrijedi prava ranjivih osoba i djece, kao **ipojedinačnih procjena zahtjeva za azil i djelotvornih pravnih lijekova**. Međutim, **postavlja se pitanje gdje i kako će se provoditi poboljšani novi pakt i popratni prijedlozi te uz kakvu solidarnost i kakve sustave premještanja ili preseljenja.**

1.6. EGSO izražava podršku za **integriraniji i uravnoteženiji IT sustav upravljanja migracijama koji se temelji na poboljšanoj bazi podataka Eurodac i koji je usmjeren na zahtjeve i podnositelje zahtjeva**. EGSO je imao dojam da Komisija uviđa potrebu za zajedničkim pristupom u pogledu obveznog pregleda otisaka prstiju te procjene zdravstvenih i sigurnosnih rizika u fazi prije ulaska, no unatoč sofisticiranosti predloženog sustava, nažalost, ne postoji mogućnost da osoba podnese zahtjev za azil u državi članici koja nije zemlja prvog ulaska, a to bi trebalo biti moguće. **Pravila o utvrđivanju države članice odgovorne za obradu zahtjeva za azil, koja su trenutačno navedena u AMR-u, trebala bi se iznijeti u APR-u, čime bi se putem Eurodaca pružila mogućnost da zahtjeve obrađuju i druge države članice.**

1.7. Premda bi EGSO želio da se uspostave novi, brži postupci donošenja odluka na granicama EU-a, poštujući sva temeljna i ljudska prava te pravne postupke, velik broj pitanja ostao je bez odgovora. Primjerice: Kako ćemo provoditi te postupke i biti sigurni da se oni doista primjenjuju? Kako ćemo provoditi vraćanje? Gdje je ta solidarnost u APR-u, a pogotovo u AMR-u – ako uopće sadrže odredbe o solidarnosti? Kad određenoj osobi bude odobren azil, može li ta osoba otići u drugu državu članicu umjesto u zemlju prvog ulaska? (*) Mogu li države članice odobriti azil kako bi zaštitile osobe kojima je to potrebno ili će ih početi odbijati? EGSO stoga poziva Komisiju da detaljno preispita i objasni svaki dio predmetnog prijedloga te da odgovori na ovo pitanje: Na koji način ovaj novi pakt poboljšava zajednički postupak azila i osigurava pravo na traženje azila?

(*) U skladu s odredbama Uredbe o kvalifikaciji, prava i povlastice koji proizlaze iz statusa izbjeglice ili osobe kojoj je odobrena subvencionirana zaštita povezani su s državom članicom koja je odobrila taj status.

1.8. EGSO je zabrinut zbog novih postupaka dubinske provjere koji se provode nad državljanima trećih zemalja na vanjskim granicama. Tim se novim mehanizmom povećava pritisak na države članice s vanjskim morskim granicama EU-a te se promiče stvaranje centara zatvorenog tipa na vanjskim granicama ili u njihovoj blizini. Slični centri pobudili su veliku zabrinutost u pogledu zaštite ljudskih prava i osiguravanja prihvatljivih životnih uvjeta za osobe koje u njima borave.

1.9. Ishod postupaka na granici bit će ili odobravanje azila ili odbijanje i vraćanje. Ako se azil odobri, država članica koja ga je odobrila odgovorna je za integraciju dotičnih osoba. Međutim, u scenariju predviđenom u novom paktu to znači da se osobe integriraju u zemljama na jugu, bez mogućnosti premještanja u druge države članice i bez njihove solidarnosti. Ako azil nije odobren, država članica mora vratiti odbijenog tražitelja azila. U okviru tog pristupa moraju se razmotriti načini sklapanja sporazuma između EU-a i trećih zemalja podrijetla i tranzita te osiguravanja djelotvornih postupaka, kako je predviđeno međunarodnim pravom i instrumentima za ljudska prava. Pojedinačne države članice ne mogu sklapati zasebne sporazume, a Komisija uopće ne spominje takve postupke.

1.10. Izazove povezane s upravljanjem migracijama, posebno one povezane s osiguravanjem brze identifikacije osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita ili s praktičnim aspektima vraćanja (osoba kojima nije potrebna zaštita) trebalo bi **„usklađeno” rješavati na razini EU-a u cjelini, ali ne može se smatrati da se trenutačnim prijedlozima to čini.** Zapravo, to pitanje treba rješavati isključivo država članica prvog ulaska, a pravedna raspodjela tereta ne postoji, primjerice u vidu obveznog premještanja podnositelja zahtjeva za azil tijekom APR-a i razmatranja zahtjeva za azil.

1.11. Posebno je važno osmisliti bolji postupak za identifikaciju osoba za koje nije vjerojatno da će dobiti zaštitu u EU-u. (5) Komisija predlaže **dubinsku provjeru prije ulaska** koja bi se trebala odnositi na sve državljane trećih zemalja koji su prisutni na vanjskoj granici, a ne ispunjavaju uvjete ulaska, ili po iskrcavanju nakon operacija traganja i spašavanja. Nažalost, ta „dubinska provjera prije ulaska” provodi se na državnom području zemlje prvog ulaska u EU na granici. „Prije” znači da dotična osoba odlazi u „prihvatni centar zatvorenog tipa” i tamo boravi, bez mogućnosti kretanja sve dok nadležna tijela države članice ne odluče odobriti azil (6) ili vratiti tu osobu u zemlju podrijetla ili tranzita, i to samo ako je to vraćanje moguće, što uglavnom nije slučaj.

1.12. EGSO podržava **okvir EU-a kojim se uvode jedinstvena pravila za dubinsku provjeru nezakonitih migranata uhićenih na državnom području neke države članice, koji su pri ulasku na schengensko područje izbjegli graničnu kontrolu. Time se nastoji zaštititi schengensko područje i osigurati učinkovito upravljanje nezakonitim ili neregularnim migracijama.**

1.13. EGSO poziva institucije, agencije i socijalne partnere EU-a da sudjeluju u izradi dodatnih politika i programa (poput partnerstava za traženje talenata), razmjeni najboljih praksi i multilateralnim programima povezivanja u vezi s postojećim „humanitarnim koridorima”. Također zahtijeva da se razviju novi pravni okviri, uvedu brzi postupci kojima bi se omogućilo da se **humanitarne vize** češće koriste za veći broj osoba (prilagodnom postojećih odredbi članka 25. Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (7)) te da se i **„sponzorstvo”** uključi u područje imigracijskih politika kao **redovni zakoniti kanal ulaska** koji bi se primjenjivao na državljane trećih zemalja. EGSO skreće pozornost suzakonodavaca na činjenicu da se postojećim zakonodavstvom EU-a, kao što su Schengenski sporazum i Ugovor iz Lisabona, već predviđa **„supsidijarna i privremena zaštita”** osoba koje bježe od rata ili prirodnih katastrofa. To pokazuje da se **na temelju zakonodavnih instrumenata koji su već dostupni državama članicama EU-a ugroženim osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita može zajamčiti zakonit ulazak.**

(5) Udio migranata koji pristižu iz zemalja sa stopama priznavanja nižima od 25 % porastao je s 14 % u 2015. na 57 % u 2018.

(6) U pogledu primjene zadržavanja tijekom postupka na granici vidjeti točke 179. i 183. presude Suda EU-a C-808/18: „Države članice su ovlaštene odrediti „zadržavanje” u smislu članka 2. točke (h) Direktive 2013/33 tražiteljima međunarodne zaštite koji se pojave na njihovim granicama prije nego što im priznaju pravo na ulazak na svoje državno područje, pod uvjetima utvrđenima u tom članku 43. i kako bi se zajamčila djelotvornost postupaka koji su predviđeni tim člankom”; „iz članka 43. stavka 1. Direktive 2013/32 proizlazi da je zadržavanje na temelju te odredbe opravdano samo kako bi se odnosnoj državi članici omogućilo da provjeri, prije nego što tražitelju međunarodne zaštite prizna pravo ulaska na svoje državno područje, da njegov zahtjev nije nedopušten [...] ili da ne treba biti odbijen kao neosnovan [...]”.

(7) Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1).

2. Opća pitanja i napomene

2.1. Europskim novim paktom zagovara se **integrirano oblikovanje politika kojim se objedinjuju politike u području azila, migracija, vraćanja, zaštite vanjskih granica, borbe protiv krijumčarenja migranata i odnosa s ključnim trećim zemljama te odražava pristup na svim razinama vlasti**. Međutim, u konačnici, predmetne predložene uredbe stavit će pod veliko opterećenje države članice južne Europe, što će neizbježno dovesti do toga da se odredbe tih uredbi neće moći primjenjivati i da uredbe neće postići željeni rezultat. Nakon određenog razdoblja, države članice bit će prisiljene *de facto* odbiti brojne zahtjeve za azil, čak i one koji ispunjavaju uvjete za odobravanje azila, kako bi se izbjeglo držanje sve većeg broja ljudi u nehumanim uvjetima.

2.2. Države članice na jugu Europe nemaju drugog izbora nego da ih se pretvori u centre za zadržavanje ili centre u kojima se čeka na odlazak.

2.3. Ovo će se mišljenje baviti uglavnom trima instrumentima sadržanima u novom paktu: **i) novom uredbom o dubinskoj provjeri; ii) izmijenjenim prijedlogom za reviziju uredbe o postupcima azila; iii) izmijenjenim prijedlogom za preinaku uredbe o Eurodacu.**

3. Posebne napomene o novoj uredbi o dubinskoj provjeri

3.1. Novom **uredbom predlaže se postupak dubinske provjere prije ulaska**, na teritoriju zemlje prvog ulaska, koja bi se trebala odnositi na sve državljane trećih zemalja koji su prisutni na vanjskoj granici, a ne ispunjavaju uvjete ulaska, ili po iskrcavanju nakon operacija traganja i spašavanja.

3.2. Dostupni podaci pokazuju da su dolasci državljana trećih zemalja kojima je očigledno potrebna međunarodna zaštita, poput onih u razdoblju 2015. – 2016., djelomično zamijenjeni dolascima miješanih skupina osoba.

3.3. Posebne napomene o ciljevima i glavnim elementima postupka dubinske provjere

3.3.1. Cilj je dubinske provjere doprinijeti novom sveobuhvatnom pristupu migracijama i mješovitim migracijskim tokovima tako da se osigura brzo utvrđivanje identiteta osoba, ali i mogućih zdravstvenih i sigurnosnih rizika te da svi državljani trećih zemalja koji su prisutni na vanjskoj granici, a ne ispunjavaju uvjete ulaska, ili po iskrcavanju nakon operacija traganja i spašavanja, budu brzo upućeni na odgovarajući postupak. Cilj bi također trebao biti osiguravanje korisnog alata i omogućavanje ostalim zemljama EU-a da sudjeluju i ocjenjuju podnositelja zahtjeva tijekom postupka azila.

3.3.2. Prijedlogom se uvodi zaštita temeljnih prava predmetnih osoba s pomoću mehanizma koji će uspostaviti države članice.

3.3.3. Dubinska provjera trebala bi se sastojati od:

(a) preliminarnog zdravstvenog pregleda i provjere ranjivosti;

(b) provjere identiteta na temelju informacija u europskim bazama podataka;

(c) unošenja biometrijskih podataka (tj. podataka o otiscima prstiju i prikazu lica) u odgovarajuće baze podataka, ako još nisu uneseni; i

(d) sigurnosne provjere pretraživanjem relevantnih nacionalnih baza podataka i baza podataka Unije, posebno Schengenskog informacijskog sustava (SIS), kako bi se provjerilo predstavlja li osoba prijetnju unutarnjoj sigurnosti.

3.3.4. Dubinska provjera trebala bi biti obavezna i primjenjivati se ne samo u zemljama prvog ulaska nego u svim državama članicama, u skladu s načelom solidarnosti EU-a. Kako je opisano u novom paktu, APR će se provoditi samo u zemljama prvog ulaska. **Ako „obvezna solidarnost” ne bude u obliku „obveznog premještanja” u skladu s odredbama APR-a ili ako se ne uspostave postupci koji bi omogućili podnošenje zahtjeva za azil u državama**

članicama EU-a bez potrebe za prelaskom granica EU-a, Uredba u praksi neće funkcionirati. Također bi trebale postojati poticajne i destimulirajuće mjere za premještanje te bi se u svakom slučaju proces APR-a trebao provoditi i u drugim državama članicama, a ne isključivo u zemlji prvog ulaska.

3.3.5. Očekuje se da će predložena dubinska provjera donijeti dodanu vrijednost postojećim postupcima te se, uz iznimku zdravstvenih pitanja, ne bi trebala provoditi samo u zemljama s vanjskim granicama.

3.3.6. Nezavisan, djelotvoran i stalan mehanizam praćenja trebao bi pokrivati naročito poštovanje temeljnih prava u vezi s dubinskom provjerom, poštovanje primjenjivih nacionalnih pravila u slučaju zadržavanja i **poštovanje načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja**. Usto bi trebao osigurati žurno i odgovarajuće rješavanje prigovora.

3.3.7. Prijedlogom se prepoznaje uloga agencija EU-a – Frontexa i Agencije Europske unije za azil – koje mogu pratiti i podupirati nadležna tijela u svim njihovim zadaćama povezanim s dubinskom provjerom, ali to nije dovoljno jasno objašnjeno. U prijedlogu se također daje važna, ali potpuno nejasna uloga Agenciji za temeljna prava u podupiranju država članica pri uspostavljanju nezavisnih mehanizama praćenja temeljnih prava u vezi s dubinskom provjerom, poštovanja primjenjivih nacionalnih pravila u slučaju zadržavanja i poštovanja načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

4. Izmijenjeni prijedlog za reviziju Uredbe o postupcima azila

4.1. EGSO smatra da je kao novi, izmijenjeni zakonodavni prijedlog primjereno odabrana uredba EU-a, a ne direktiva. Međutim, EGSO uviđa da ostaje otvoreno pitanje kako se taj prijedlog može provesti i kako se može osigurati njegova provedba u svim državama članicama, naročito u onima koje su bile predmet postupaka zbog povrede. **EGSO može podržati taj prijedlog samo ako se osigura da se njime države članice na jugu ne pretvaraju u centre za zadržavanje ljudskih bića ili centre u kojima čekaju odlazak.**

4.2. EGSO pozdravlja namjeru prijedloga Komisije da se unaprijede koordinacija i zajednički postupci za odobravanje i ukidanje međunarodne zaštite te za daljnje usklađivanje odluka o azilu i vraćanju. Međutim, izražava žaljenje zbog toga što je izneseno više prijedloga o koordinaciji uspostave zatvorenih centara za zadržavanje u zemljama prvog ulaska nego o zajedničkom sustavu azila, čime se državama prvog ulaska nameće isključiva obveza upravljanja pitanjem tražitelja azila. To ostavlja opći dojam da su **prijedlozi koji se trebaju provesti upućeni zemljama na jugu, a premještanje tijekom primjene „postupaka na granici” uopće se ne spominje.**

4.3. Nadalje, EGSO izražava žaljenje zbog toga što u prijedlogu potencijalni problemi u provedbi programa povratka nisu pravilno utvrđeni, prije svega u pogledu *de facto* spremnosti trećih zemalja (zemalja podrijetla ili tranzita) na suradnju s EU-om.

4.4. EGSO naglašava hitnu potrebu za sveobuhvatnijom strategijom utemeljenom na sustavu uravnotežene i zajedničke odgovornosti za upravljanje migracijskim tokovima između EU-a i trećih zemalja.

4.5. Nadalje, EGSO naglašava potrebu za pružanjem odgovarajuće zaštite obiteljima s djecom i poziva Komisiju da posebnu pozornost posveti maloljetnicima bez pratnje, općoj djelotvornosti smjernica o postupku azila, pokazateljima operativnih standarda i prikupljanju primjera najbolje prakse (koje objavljuje Europski potporni ured za azil (EASO)). **Nije prihvatljivo da se osoba smatra djetetom samo ako je mlađa od 12, a ne 18 godina, što je u skladu s međunarodnim pravom. Prema Konvenciji UN-a o pravima djeteta iz 1989., dijete je svako ljudsko biće mlađe od 18 godina.**

4.6. U nedavnim savjetovanjima organizacije civilnog društva predložile su reviziju određenih pravila o određivanju odgovornosti i osiguravanju mehanizma obavezne solidarnosti, pa i za osobe koje su iskrcane nakon operacija traganja i spašavanja. **Nevladine organizacije usto su se zalagale za definiranje zajedničkog shvaćanja pojma „odgovornosti” među državama članicama te su zatražile da se revidiranim dublinskim pravilima obuhvati trajniji mehanizam premještanja⁽⁸⁾. EGSO se pita kako bi se, u okviru novog izmijenjenog prijedloga, mogao realno provesti mehanizam solidarnosti među državama članicama koji bi dobro funkcionirao. Pravila o utvrđivanju države članice odgovorne za obradu zahtjeva za azil, koja su trenutačno navedena u AMR-u, trebalo bi uvrstiti u APR, čime bi se putem Eurodacu pružila mogućnost da zahtjeve obrađuju i druge države članice.**

5. Izmjena prijedloga iz 2016. o preinaci Uredbe o Eurodacu

5.1. **Izmjenom prijedloga iz 2016. o preinaci Uredbe o Eurodacu želi se uspostaviti veza između određenih pojedinaca i postupaka kojima podliježu kako bi se poboljšala kontrola nezakonitih migracija i otkrivanje nedopuštenih kretanja.**

5.2. Glavni je cilj Eurodacu utvrditi tko su tražitelji azila i, s pomoću otisaka prstiju i prikaza lica (tzv. biometrijskih podataka), olakšati pružanje dokaza za pomoć pri određivanju koja je država članica odgovorna za razmatranje određenog zahtjeva za azil podnesenog u EU-u.

5.3. EGSO nije siguran da je Eurodac⁽⁹⁾ prikladan instrument za borbu protiv nezakonitih migracija i da bi mogao pružati djelotvornu potporu državama članicama u praćenju dodjele pomoći za dobrovoljni povratak i reintegraciju⁽¹⁰⁾.

5.4. **Prijedlog o izmjeni prijedloga iz 2016. temelji se na privremenom dogovoru suzakonodavaca i njime se dopunjuju te izmjene s ciljem da se Eurodac pretvori u zajedničku europsku bazu podataka kao potpora politikama EU-a u području azila, preseljenja i nezakonitih migracija.**

5.5. Osim toga, njegova je svrha prikupljati točnije i potpunije podatke za potrebe oblikovanja politika, a time i bolje pomoći u kontroli nezakonitih migracija i otkrivanju nedopuštenih kretanja tako što će se **povrh zahtjeva brojati i pojedinačni podnositelji zahtjeva. Međutim, EGSO smatra da taj sofisticirani sustav također mora migrantima pružiti mogućnost da podnesu zahtjev za azil u drugoj državi članici, a ne samo u zemlji prvog ulaska.**

5.6. Eurodacom se nastoji poduprijeti i utvrđivanje odgovarajućih rješenja politike u tom području **tako što će se omogućiti statistička obrada podataka iz više baza podataka.**

5.7. EGSO se slaže s time da se zajednička pravila o uzimanju otisaka prstiju i prikazu lica državljana trećih zemalja za potrebe Eurodacu moraju primjenjivati na isti način u svim državama članicama.

5.8. **EGSO podržava stvaranje instrumenta znanja koji će Europskoj uniji osigurati informacije o broju državljana trećih zemalja koji u EU ulaze nezakonito ili nakon operacija traganja i spašavanja i podnose zahtjev za međunarodnu zaštitu, što je prijeko potrebno za donošenje održivih politika u području migracije i viza koje se temelje na dokazima.**

⁽⁸⁾ Izvješće o projektu CEPS-a, *Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?* (Mediterranski aranžmani za traganje i spašavanje, iskrcavanje i premještanje: Prebacivanje odgovornosti?), lipanj 2019.

⁽⁹⁾ Njime će se poboljšati kapaciteti država članica za praćenje u tom području i spriječiti podnošenje višestrukih zahtjeva za pomoć za dobrovoljni povratak i reintegraciju (AVRR) jer će države članice imati neposredan pristup tim informacijama, a osoba kojoj je odobrena pomoć u jednoj državi članici morat će se suzdržati od preseljenja u drugu državu članicu s ciljem dobivanja druge vrste pomoći ili bolje pomoći. Države članice trenutačno nemaju zajedničku bazu podataka ili način na koji mogu saznati je li povratnik već iskoristio potporu za povratak i reintegraciju. Te su informacije ključne za borbu protiv zloporabe i dobivanja dvostrukih naknada.

⁽¹⁰⁾ Sustav ulaska/izlaska omogućuje državama članicama da otkriju državljana trećih zemalja koji su nezakonito produljili boravak iako su u EU ušli zakonito. Međutim, takav sustav ne postoji za identifikaciju državljana trećih zemalja koji u EU nezakonito ulaze na vanjskim granicama. Trenutačni sustav Eurodac idealna je baza podataka za pohranu tih informacija jer već sadržava takve podatke. Zasad je svrha prikupljanja takvih podataka ograničena na pomaganje pri utvrđivanju države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil. Identifikacija državljana trećih zemalja koji nezakonito borave ili su nezakonito ušli u Europsku uniju preko njezinih vanjskih granica pomoći će državama članicama pri ponovnom evidentiranju državljana trećih zemalja u svrhe vraćanja.

5.9. Još je jedan cilj Eurodaca pružiti dodatnu potporu nacionalnim tijelima zaduženima za podnositelje zahtjeva za azil čiji su zahtjevi već odbijeni u drugoj državi članici označivanjem odbijenih zahtjeva, ali nacionalna tijela moraju imati pravo preispitati zahtjev koji je obradila druga država članica.

Bruxelles, 25. veljače 2021.

Predsjednica
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Christa SCHWENG

PRILOG

Sljedeći je amandman odbijen tijekom rasprave premda je dobio barem četvrtinu glasova (pravilo 43. stavak 2. Poslovnika):

Točka 2.2

Izmijeniti kako slijedi:

2.2. Države članice na jugu Europe nemaju drugog izbora nego da uspostave ili se pretvori u centre za zadržavanje ili centre zatvorenog tipa u kojima se čeka na odlazak, u kojima je situacija tražitelja azila vrlo problematična u pogledu životnih uvjeta i prava.

Obrazloženje

Postojeća formulacija vrlo se lako može pogrešno protumačiti; same zemlje ne pretvaraju se ni u centar za zadržavanje ni u bilo što drugo. U zemljama se otvaraju centri u kojima se čeka na odlazak.

Rezultat glasanja:

Za: 96

Protiv: 100

Suzdržani: 47

Sljedeće točke mišljenja Stručne skupine promijenjene su kako bi odrazile amandman koji je usvojila Skupština iako je više od četvrtine glasova podržalo tekst u originalnom obliku (pravilo 43. stavak 2. Poslovnika):

1.1. EGSO prima na znanje novi pakt o migracijama i azilu čija je svrha iznaći rješenje za tu višedimenzionalnu i složenu pojavu. EGSO smatra da nove uredbe pozitivno doprinose djelotvornijoj sigurnosti granica EU-a. Trenutačno se uspostavlja bolji i sigurniji postupak za kontrolu osoba koje ulaze u EU. Međutim, prijeko je i već dugo potrebna integrirana zajednička strategija EU-a, otporna i usmjerena na budućnost. Nažalost, kad je riječ o pitanju migracija i azila u cjelini, Komisija nudi isti već predloženi plan, lagano izmijenjen, ali, kao što to i obično biva, neprimjeren za zemlje južne Europe. **Povrh toga, četiri ili pet država članica o kojima je riječ postat će „prihvatni centri zatvorenog tipa”⁽¹⁾ za ljudska bića tijekom najmanje šest ili sedam mjeseci, ako ne i dulje, dok ne bude poznat ishod postupaka azila, što će dovesti do situacije koja je daleko lošija od dosadašnje.**

Rezultat glasanja:

Za: 105

Protiv: 99

Suzdržani: 43

1.2. EGSO ističe kako se čini da Komisija ne pokazuje dovoljno dobre volje u pogledu njegovih prijedloga. U svim svojim mišljenjima (SOC/649, SOC/669 i SOC/670) EGSO kritizira donošenje Uredbe o azilu i upravljanju migracijama (AMR) i Uredbe o postupcima azila (APR). EGSO također ističe da, na temelju njegove analize devet uredbi i kontakata s Komisijom, izgledi za provedbu tih devet različitih uredbi nisu obećavajući. Tipično je za Komisiju da ne tretira imigraciju kao jedinstveno pitanje, već tvrdi da prijedlozi ili preporuke spadaju pod neku drugu uredbu. Stoga je pitanja nemoguće povezati na sadržajan način, odnosno pitanja se razmatraju pojedinačno u okviru područja primjene zasebnih uredbi. Drugim riječima, „sa svakom napomenom loptu dobacujemo drugom pravilu” ili Komisija jednostavno odbaci sve primjedbe s obrazloženjem da se one odnose na druga pravila.

⁽¹⁾ Pojam „neulazak” postoji i u schengenskoj pravnoj stečevini i u pravnoj stečevini u području azila (članak 43. Direktive o postupcima azila).

Rezultat glasovanja:

Za: 101

Protiv: 97

Suzdržani: 41
